

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 12 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. (Tanítóknak egy évre 12 kor.) Egyes szám ára 32 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., félooldal 16 kor. stb.

Felölös szerkesztő:

Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)

Előfizetéseket elfogad és hirdetéseket felvesz: a kiadóhivatal.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendő

A mozi.

lta: dr. Illés Dezső.

Mundus vult decipi.

Soha sem viseltem rokoncséjével a mozi iránt, sőt határozott ellenszenvet éreztem iránta. Az alapját képező szellemes fizikai találmány természetesen bűnűlő tárgy, de amit a moziból az üzlet csinált, az nekem mindig ellenszenves volt és nem osztottam soha abban az ünneplésben, melyben a nagyközönség, a sajtó, az őszinte rajongók és az üzleti érdekből nagydobot verők a mozi részcsitették. E miatt állandó harcban álltam nagyműveltségű, sőt tudós barátaimmal, akik rajongócsodálóivá, és művelőivé váltak a mozinak, hogy boldogult Jánosi Agoston szellemes szavaival éljek — beálltak „mozibolondnak” és folytonosan küzdenem kellett családomb fiatalabb tagjaival is, akik korukat jellemző kritikálansággal a mozi magasztalóivá szegődtek s a belépődíjakért sokszor kellemetlen ostromnak tettek ki.

A mozi kétségtelenül modern vállalkozás, melynek célja az emberek mulattatása, sőt magasabb célokat is tűzött ki magának: *tanítani* akarja az embereket. Mind a kettő szép és nemes cél, melyért érdemes küzdeni, érdemes érte munkát és vagyonát áldozni, az utóbbit természetesen azzal a céllal, hogy tisztességes kamatokat hozzon.

A mozi tehát érdemes megfigyelni, hogy lássuk, hogyan tanul a *modern ember*. A modern ember, aki szereti magát *kultur embernek* nevezni. Én megvallom őszintén, hogy a kultur ember szó, a kultur ember fogalom tartalmával nem vagyok tisztában. Azt tartom, hogy a közközönségekben ember is kultúrember volt, a maga kul-

turájának embere, s ha elfogadjuk az evolúció érvényét, akkor egyáltalában érthetetlen, hogy miért kell épen csak a mai embert kultur embernek tartanunk? Annyi azonban tény, hogy a ma embere, asszonya, leánya tüntetőleg, büszkén nevezi magát kultur embernek s ez alatt valami felsőbbrendűt ért, aki fel van jogosítva, hogy az előbbi korok emberét legalább is lekicsinyelje és leereszkedőleg lesajnálja.

Természetszerűleg érdekelt tehát mindig, hogy ez a felsőbbrendű lény, aki a kultúra, a művelődés napsütött ormain érzi magát, hogyan mulat, hogyan szórakozik és esetleg hogyan tanul. Ez által a kíváncsiság által hajtva a mozi, elég gyakran felkerestem. A reklám, mely a mozi érdekében dolgozik, a csábító alkalomnyújtásban nem szűkölködött, hangzatos darab-címek kiáltottak felém, a melyeknek ellenállni nehéz volt.

A Maharadza gyöngye, A vészvonat, szenzációs amerikai történet vasutrablók életéből, A hallhatatlan asszony, Bűnös éjszakák stb. izgatónál izgatóbb címek húztak, hogy ne mulassam el az alkalmat s gyönyörködjem a gyönyörködőkkel, mulassak a mulatókkal.

Még az sem rontotta el a kedvemet, hogy egy alkalommal egy törvényszéki tárgyaláson alkalmam volt a mozi üzleti titkaiba bepillantanom, — tudvalevőleg a pörökben szoktak kikapartani bizonyos, az üzleti tisztességet kellemetlenül érintő üzleti titkok — s megtudtam, hogy hogyan is állunk a címekkel. Megtudtam, hogy ha valami cím nem vonzza eléggé a publikumot, akkor ugyanannak a darabnak adnak más címet. Ha nem jó a Hallhatatlan asszony, akkor ezt az éhletlen címet lecsapják s lesz a darab címe a Maharadza gyöngye. Most már persze, hogy a mozi kérdésében végső

conclusioimat megtettem, teljesen értem ezt az álláspontot. Igen, igaz van a mozinak, teljesen mindegy, hogy mi a darab címe, a Hallhatatlan asszony épúgy lehet Maharadza gyöngye, mint a Maharadza gyöngye Hallhatatlan asszony.

Igy tehát legutóbb megnéztem a Bűnös éjszakák című, négy felvonásos, egy előadást teljesen betöltő darabot azzal az elhatározással, hogy ezen a darabon előlő rám nézve végleg a mozi sorsát, vagy ő diadalmaskodik felettém, vagy szakítok vele véglegesen.

A darab főszereplője egy gróf, aki szegény leányt vesz feleségül. Azt észrevettem, hogy a modern ember, aki persze demokrata is, nagyon szeret grófokat szerepeltetni. Akármilyen demokrata is, azért a képzeletét a gróf mindig foglalkoztatja. Persze a gróf pimasz fráter, nem akar dolgozni. — A családját elhagyja, az asszony ruháit eladja, hogy ihasson. Az asszony is kénytelen ruháit piacra vinni, hogy kenyere legyen két kis gyermekének. Egy ilyen alkalommal beleütközik egy másik grófbá, aki megszánja és pénzt ad neki. A nevé tartalmazó kártyát is átadja, a modern ember ugyanis szereti a jótéteményt úgy tenni, hogy a köszönetet is tudja az illető jól adresszálni, de azért is szükség van erre a kártyára, mert ez kelti fel a bűnös grófbán a féltékenységet és a jó gróft megölő szemünk láttára. A gyilkos gróf börtönbe kerül, onnan megszökik és a börtön több emeletes tetejére kuszlik, belezuhan a börtönt körülvevő folyóba, kiuszik, felkapaszkodik a rohanó vonatra és annak a kastélynak a közelébe kerül, melyben anyja lakik, melyben két kis gyermek is él, akiket a rossznak tartott asszonytól elvettek. — Az asszony is idekerül, mint nevelőnő. — Kocsin hozza az intéző. A nevelőnőbe hama-

Füüdőlevél.

Tatárfüüdő, aug. hó.

A világos, napsütött parkban sudár, fehér ruhás asszony állt elém.

— Megismer? csilingelt fülem mellett tüde kacagása.

— Oh! ezer között is. Az illúziók tárházába indultam, a hasonló nevű hotelba. De az ott várakozó, vagy születendő káprázat csak sötét jegesfelhő ehez a gyönyörűséges álmodáshoz, mely mégsem álom, hanem édes, fehér valóság.

— Maga még mindig a régi, kedves Peperci!

— Régi? Micsoda paradoxon e szó egy gyerekasszony ajkán! Megmérheti a harmatcsepp a felhőt, a kékszemű tó az eget, a fenyő a csillag magasságát? Magácska se pajzánkodik az idővel! Hiába csábítja, nem tud az akkorát szólni, hogy a nagyságos asszony szörnységes husz esztendője befelelne.

— Huszonöt, édes Peperci. Hanem valija be: bakonyi vagy somogyi szél hordozza?

— Mind a kettő!

— Vagyis forgószél. És teljes épségben?

Kérdőjellel csavarodott az eszem, hogy mit feleljek? Bevalljam kabaréjegy eszenciámat? Napvilágra hozzam a szugori vakasgot, mely nem akarja meglátni a kalandszomjas előlegek és utólagok érvényesülésének tisztá és egyenes utját a még szomjasabb várományoshoz? Avagy besötétítek a világot az üresség feltáráásával, amely érzényemben a közismert lapossággal tájékozott alapossággal egyesül s vezet az „állandó szükség” még állandóbban „feltekert” főkönyvé? Hogyan dekolajjam ezeket a — szerintem bár tisztító — logyalkozásokat egy szépségben pompázó fiatal asszony előtt, akinek nyiladozó fehér lelkét anyi

féltéssel kormányoztam a tavasi évek boldogan csevegő, virágospartu patakján a nagy életocean felé... Mit feleljek? Ezt feleltem:

— Teljes az örööm, hogy nagyságos asszonyt ilyen napugaras színben láthatom.

— Elhiszem, kedves Peperci! De hová is indult?

— Az illúzió-hotelba. Ismeri?

— A hírből. Kicsiny vendégszoba. Fehér asztala lelkes patriotáknak, akik a füüdőfejlesztés „Majd jövőre” című vállalatát hordozzák a — légvárak régióiban. Örökösen csak terveznek, álmodoznak nagy jóvendőről. A szép hajnal, az utaljai rízing aranytükrén keresztül mosolyog rájuk. A ragyogó reggelnek kelő napja azonban ott tüzel még az álomvilág delelőjén.

— Vagyis illúzióval helyettesítik a cselekvést, amelyet nemcsak áhítani és tervezni, hanem megfogni s tartani is kell. Oh, az álomélet egyszerűbb: nem az akarat uralta feszülő izmoknak, hanem az idegeknek örömitallal teleöntött bűbájós élete. Beleolvadás a képzelet szugeszöttös varázsába. Léleknyitás, melyet az illúziók tűndére mámorral telít. Olyan nehéz észre venni, hogy ez a rózsás felhőzetlen atmoszféra ábrándvilág, ez a boldogan passzív idegélet nem más, mint életcsalás. A röp-ködő, fantáziás lélek úgy vetíti elibéjük az álomképet, mint komoly teljesedést, mint befejezett alkotást. S míg ebben a valóságnak tetsző káprázásban élnek, aktív szereplésre vágytalan akaratauk a lelki megtevesztődés karjában szunnyad.

— Igaza lehet, édes Peperci, de én némiképen megértem az illúzió-hotelét. Az idegen lélekkel, ajzott kíváncsisággal érkező bizony itt nem sokat talál. Amde maga is, én is másképpen látjuk a dolgokat. Mi sem látjuk, de nem is keressük a fejlettség külső jeleit, meglátjuk azonban a természet kiválasztotta helynek szépségbéléjét. Látjuk, hogy a Balaton Tatárfüüdőt szinte az ölében

hordozza. Ez már magának is igazán *balatoni*, hiszen ha a tisztelendő ur a verandáján tüszent, a dékán a Balatonból kívánja, hogy: Kedves egészségére váljék a tisztelendő urnak. Azt hiszem, azért látunk mi itt mindent másnak, mert e kedves, kies helyet szeretjük, a szeretet pedig idealizál. Tagadhata-e, hogy az idealista is ismeri a gyönyörű elképzelések örömeinek csorgatott mézét? Nos, ez is kápráztatja, mámorosítja s közel férközti az illúzióhoz...

— Szép, szép, de szeretném színes szavak akvarelljében látni a képet, melyet nagyságos asszony idealizál.

— Igen egyszerű az, csak kellő távlat kell hozzá, hogy a fantázia beleférjen s csapongjon. Látja a parknak nevezett libezőt, a kis akácot, a kabinok tömegét, a trikós, lepedős csoportokat? Nos, hallgassa meg, mit látok én: Széttérül e park, simán, szélesen, mint sárga virágfejekkel teletűzdelt zöld sivatag. Benne liba-óázisok imbo-lyognak, mint fehér szigetek a lóp vizén. A távolban ömszörülő pálmáiglet hajladozik. Mozdulatlan lomsátor alá beduin szépségek napdarnított testéhez színes lepkek tapadva simulnak s fehér burnuszok kirakafán hirdetik a bájos vonalú plasztikában kifejeződő szépség füüdő-kultuszát. A háttérben könnyed arabsátrak sorakoznak s a lombok napfényben ragyogó részein át a kékes távlat párázatának finom fehér fodrai közül kékszemű tengerszemek csillognak... Polytassam? Elvezessem piros tetős villasorok között Akarattyáig? Felépítem az igazi illúzió-hotelét, amelyben tisztaságon, szolid életrenden kívül az az illúzió is reánk zuhan, hogy a szoba pompás, az étel kitűnő s minden *balatonian* olcsó?

— Köszönöm, nagyságos asszony. Szívesen gyönyörködöm képzeletének szinompás képében, ha nem félnék, hogy magam is illúziós leszek, holott várományos óhajtok maradni. Ez utóbb

rosan beleszeret a bűnös gróf öccse. Szerelmüket azonban megzavarja, hogy a nevélő lopás gyanújába keveredik. El kell mennie a háztól, újra el kell vinnie gyermekeitől. Mikor ezektől búcsúzik, kiderül ártatlansága, mert férje belopózik a szobájába s ráakarja birmi, hogy kövesse s mikor erre nem hajlandó, agyon akarja löni őt, utóbb a gyermekeit, amiből dulakodás keletkezik közöttük, miközben a férj a saját fegyverétől halálosan megsebesül. Kiderül, hogy a lopást is ő követte el, a felesége ártatlan, akinek a haldokló fiut karjai között tántó anya megbocsájt.

Nem kell erősitnem, anélkül is el fogja nekem minden jóízű ember hinni, hogy ennél banálisabb, üresebb, tartalmatlanabb történetet a ponyvairodalom legelsőrangú termékei között sem lehet találni. És ezt a primitív történetet sem tudja a mozi a saját eszközeivel kifejezni, hiszen az ő alapja; lényege tulajdonképpen a mozgás. Azért tartózkodnak minden mozarabot autó-, vasut-, ló- és kocsioronásokkal, amiben van is valami gyönyörködhető. Az érzelmeket, lelki küzdelmeket, elhatározásokat, színeket — gondoljunk csak a férj meszelt kinézésű mozi arcokra — a mozi kifejezni nem tudja, erre az eszközei hiányoznak, mikor erre vállalkozik, tulmegy a feladatán, megszegi a lessingi törvényt, mely szerint minden mesterség, minden művészet csak annak kifejezésére alkalmas, amire meg vannak az eszközei. A festő nem festhet filozófiát; a zenész nem zenélhet színeket. A mozi tehát e ponton kénytelen magán segíteni s képei közé rendszerint infamisan rosszul megfogalmazott szöveget beiktatni, miáltal előadása teljesen művészetlen dadogássá válik.

Ilyen üres, tartalmatlan rablőhistoriákkal, sekélyes szerelmi történetekkel, cowboy-hajszákkal gyönyörködött a mozi az ő publikumát és ilyen historiákért tölt meg a „kultuember” napokint ezer és ezer mozit, hogy rossz zenekísérel mellett kielégítse szellemi igényeit s csiklandoztassa beteges vágyait gazdag főúri interiórok — ez egyik fő rekvizituma a mozinak — fényes lakások, kastélyok és a szó, a beszéd tompító erejét és finomságait nélkülöző, a mozgás kifejező eszközeiben még jobban eldurvuló, sértő immoralitások szemléletével.

De azt mondja a kultuember, szórakozni — különösen a mai nehéz időkben — kell, szórakozni jó. Ép azt nem ismerem el, hogy szórakozni különösen egy, a szó nemes értelmében vett mű-

velt embernek a moziban lehet, amint nem szórakozott azelőtt sem, míg a mozi nem volt egy a művelt lélek. Sobri Jóska, Bogár Imre, Savanyu Józsi rablőromantikájával, mert lényegileg a mozi repertoárja és ezek a ponyvairodalmi termékek egyek, a különbség a kettő között csak az, hogy az egyiknek tárgya idegen, a másiké hazai. Persze a magyar kultuember szemében a külföldi tárgy egészen más. A magyar rablőromantika európai botrány, melytől a finom orrok túlszögnek, az apacs-romantika — csemege. Csodálatos, hogy a kultúr ember, ebben a Kietlenségben keres szórakozást, holott a világ oly gazdag szépségekben, csodákban, rejtélyekben. A tudomány, a művészet, a természet ontja pazar szépségeit minden ember számára hozzáférhetőleg az ember szórakoztatására. Az ember tragédiájának egyik motívuma, szerintem, inkább éppen ez a hihetetlen bőség s hogy életünk rövidsége, eszünk korlátozottsága miatt ezeket a csodás szépségeket végig élvezni, a rejtélyek eddig elért megfjtéseit végig átérteni nem tudjuk.

A tudósabb, műveltebb mozarabjók arra hívatkoznak, hogy a mozi tanít s utalnak a természeti felvételekre. A természet alatt a tájképfelvételeket, idegen városok és vidékek felvételeit értik, miáltal módjában áll minden embernek gyönyörködni távoli tájképi és természeti szépségekben. Kétségtelen, hogy ezek a felvételek valóságban alapulnak s ezzel értékben a többi moziarabok felett állnak. Az utóbbi moziaraboknak még az is a hibájuk, hogy egy szólván semmi realitásuk nincsen. A japán háború képei ép úgy a Dób-utcai műteremben készülnek, mint az Isonzó-front felvételei. De a természeti tájképek bemutatásai is céltalanok és károsok. Céltalanok azért, mert a valóságot meg sem közelítik. Veszprém vidékének közvetlen szemlélete milliionszor gyönyörködtetőbb, mint Nizza környékének fotográfiai látása — s károsok, mert még jobban eltávolítják az embert attól, hogy a természetet szeresse, hogy azt félkeresse. Csak azt látja belőle, amit a moziüzlet beszenyezett. A kultuember a természettől teljesen eltávolodott, egész napját a kávéházban és a moziban tölti, természet iszonyát a mozi csak fokozza. Nem látja a természetben semmit, nem látja a formák, a színek pazar pompáját, mely a növények-, ásványokban megtestesítve őt körülveszi; hiába ragyog felette a csillagsugaras mennyboltt, a szórakozás, a tanulás kiapadhatatlan forrása, ő a tanulás, a szórakozás alkalmait a moziban keresi.

Mindezen okoknál fogva én bevallom, hogy a mozi iránt érzett ellenszenvem most már teljesen tudatos és indokolt lett, s nyomában szomorúan látok felőni egy új generációt, melyet mozi-népnek lehet nevezni. Ehhez még csak az hiányzott, hogy az állam tegye rá a kezét s a mozi államivá legyen, mert így még fokozódni fog az a törekvés, hogy a mozi üzletileg minél jobban legyen kihasználva.

S a modern állam így megszorodik egy olyan intézménnyel, mely lényegével homlokegyenest ellenkezik, a kocsmához, trafikhoz csatlakozik a harmadik s az állam három legfőbb jövedelmi forrása lesz a pálinka, a dohány és a — mozi.

A Szinpártoló Egyesület választmánya dr. Óvári Ferenc orsz. képviselő elnöklete alatt a múlt pénteken ülést tartott. Tárgyalták az egyesületnek szerződését Fodor Oszkár szingargatóval. Ennek kapcsán az igazgató arra kérte az egyesületet, hogy az eredetileg megállapított 5 K-s egységát emelje fel 6 K-ra. A választmány hosszabb beható tanácskozás után teljesítette a kérelmet. Így a mostani színiévad alatt az összes helyarákat az egységár kulcsa szerint szabiák meg egységesen, amely megállapítás kiterjed a páholyokra is. — Elnök előterjeszti Szalai Mór mozibérió kérelmét, mely szerint szombat és vasárnap kivételével a színházban tartott mozielőadások után az alsó helyiségekben fizetett bérösszeget kelljen fizetnie. A választmány több nyomos ok figyelembe vételével Szalai kérését elutasította. — A továbbiakban elnök bejelent, hogy a színház külső falába illesztett két márványtábla immár kész s összesen 2376 K-ba került. Horváth Béla dr. helyettes polgármester indítványára a választmány elhatározta, hogy a vezetők nevével feltüntetve a táblára rávéstei a színház építési évét is. — A Szinpártoló Egyesület javára előadandó darabként Lehár: Pacsirta-ját jelölték meg. A darab színrehozása szept. 5-én lesz. — A színházban a villanyvilágítás kezelését a villanytelep veszi át a színeszek itt időzésére napi 6 K-ért. — A mai alsó helyiségeire a színészeknek szükségük van. Azt azonban a katonaság lefoglalja, ámbar június óta egyáltalán nem használja. A választmány fel-

kérte Óvári Ferenc dr. elnököt, hogy a helyőrség parancsnokságával lépjen érintkezésbe a szükséges helyiségek felszabadítása ügyében. — Szóba került még Óvári Ferenc dr. szobrának elhelyezése a színházban. A választmány arra az álláspontra helyezkedett, hogy ennek a kérdésnek megoldását az alelnökökre bizza, most csak annyit határozott, hogy az elhelyezés okt. 10-én lesz diszközgyűlés keretében. Itt mindjárt megrögzítjük, hogy a szobrot Orbán Antal művész készítette, aki a hadikéllálláson is szép művével szerepelt, azóta pedig elnyert egy 4000 K-s művészi ösztöndíjat. — A választmány végül elvben megállapodott abban, hogy mindazoknak emlékéit megrögzíti a színházban felállítandó márványtáblán, kiknek a színház létrejövételében részt vett. A terv kiviteléről azonban nem döntött.

HIVATALOS RÉSZ.

Esperesi megbízatás. Dr. Magyarász Ferenc a zirci kerület esperese, katonai lelkési szolgálatra behivatván, helyette az esperesi teendőkkel ideiglenesen Moóry Richárd olaszfalusi lelkész bizatolt meg.

Investitio. Horváth János pälöznaki lelkész plébániájára törvénytelen beiktatott.

Pályázat. A dégi plébániához tartozó csi-i róm. kath. uradalmi osztálynak isk. tanítói állásra szept. 8-ig pályázat hirdették. Törvényes fizetés, kétszobás lakás fűtéssel, konyha, kamra. Kötelesegi díjvelé szerint. Az állás 23-án elfoglalandó. Férfi és nőtanítókat egyaránt pályázhatnak. Kérvények nagyméltóságú gróf Festetics Pál v. b. t. tanácsos urhoz Dégre (Veszprém m.) küldendők.

Pályázat. A vindornyalaki (Zala vm.) róm. kath. kántorantói állásra pályázat hirdették. Fizetése: 3 padlós szoba, konyha, kamara és gazdasági épülettel 2375 K-ól gyümölcsös, kaszáló és konyhakerttel. 2004 K-ól rét. Marha és sertéslegelő. Faváltás a községtől 40 korona. Lélekpénz circa 50 kor. Stola 6 kor. Egyházi alapokból 96-64 kor. Minden pártól (átlag 50 pár) q. mérő rozs, értéke 350 kor. Collecta must átlaga 4 akó, értéke 60 kor. Kettő öl fa természetben, meghordva; mindezek értéke 954 kor. 64 fill. a többi államsegély. Kötelesege a „Gondviselés” nevet viselő segély-alapba lépni; egyéb kötelesegei a díjlelvben. Pályázati határidő aug. 30. Pályázhatnak kántori képesítéssel is bíró okleveles tanítók, esetleg tanítónők. Személyes megjelenés kívánatik, de költség nem követelhető. Kérvények a zalaszentó plébánia hivatalához küldendők. Az állás azonnal elfoglalandó.

Pályázat. Rezi nagyközség (Keszthely és Hévíz szomszédságában) róm. kath. iskolászéke helyettes tanítói állásra pályázatot hirdet. Havi fizetés 100 korona, esetleges háborus segélyek. Pályázhatnak tanítók vagy tanítónők. Választás szeptember 4-én. Iskolászék, Rezi.

Pályázat. A sármelléki róm. kath. osztálytanítói állásra augusztus 26-ig pályázat hirdették. Törvényes fizetés: 600 korona a község pénztárából, többi államsegély. Lakás és kert természetben. Iskolászék.

Megyegyűlés. Veszprémvármegye trvhatósági bizottsága szept. 9-én tartja őszi rendes közgyűlést. A tárgysorozat nevezetesebb pontjai ezek: a megüresedett vármegyei árvaszéki ülnöki állás betöltése. Szőnyegre kerül a vármegyei gazdák hadsegélyző bizottságának kérelme és javaslata a gazdák hadsegélyző országos bizottsága részéről megindított segélyakció támogatása tárgyában. Szilasbalhas község képviselőtestületének előterjesztése a hadsegélyezés céljaira az összes állami adók után vármegyei pótló kivételre iránt. Ezzel kapcsolatban az alispán előterjesztése. Debrecen szab. kir. város trvhatósági bizottságának átirata a képviselőháznak a rendőrség államosítására vonatkozó javaslatáról. Győr város közönségének megkeresése a győri hatósági munkaközvetítő anyagi támogatása ügyében. A veszprémvármegyei jegyzőegyesület kérelme jegyzői hivatalok részére megfelelő segéderők engedélyezése tárgyában. Ezzel kapcsolatban a községi tisztviselők felmentése iránt a kormányhoz intézendő felirat tárgyalása. Az országos orvosszövetség kérelme a községi és körorvosok terhes átalányának felemelése iránt. Debrecen város átirata a városi lakosság szirszükségletének biztosítása céljából kötött és kötendő hízalási szerződések, valamint

álláspontban az áhitáson, a tervezésen, az elképzelésen, szóval a fejlesztés olthatlan vágyán kívül benne van az ösztönzés, a lelkesítés, az akaratindítás impulzív ereje. Ha el is megyek az illuzió boltba, nem hagyom lelkemre szállni az ábrándozók, a delibabos tervezők narkotikus álomhatását. Légvárkergető, ábrándfoszlató friss szellő kívánok lenni, hogy az új, üde, lélekerősítő, akaratadó atmoszférában állandó tanítást verjen az élet, a valóság, a fejlődés, az alkotás vágya... — Üdvözlöm, Peperci. Fogjon hozzá. Mi is segítünk, valahányan csak bizakodunk e szép helynek még szebb jövődjében. És most jöjjön, nézze meg a kicsi fiamat.

- És az ura?
- Régen a fronton van.
- Tehát hadiasszony!
- Igen, de a szónak szebb és komolyabb értelmében, választott gyulladó arccal, melyen a pirosság alig rezdülő izgalmat rejtett.
- Ugyis tudom ezt, éppen azért nem takarja arcát rózsapiros kendőbe.
- Peperci! Átadom magának egy jó barátom lelki bizalmát: a naplóját. Használja föl az anyagát, mintha saját fantáziája termelte volna. De nem ám furdólevélben. Komolyabb keretet alkosson hozzá. Abból, ahogyan megírja, barátom is, én is megértjük a maga igazságos bírálatát. Gyerünk!

Igenis, szerkesztő uram: gyerünk haza. Én is jövőm s nem is irok több furdólevelet. Eddig se csufítottam volna vele az újságot, ha úgy járok vala a levelemmel, mint hajdanta a beresztgi nótárius-mester az orrával: megfjtették érte. A mesternek ugyanis háromporciós orra volt. Az a biológiai törvény pedig, hogy amit az édes anyai terhet hordozó asszonyok megbámulnak, az az újszülöttn is nyomot hagy. Beresztgen se váltott csufot. Így esett meg, hogy a gyermekek buborka-orral születtek. Erre a kupaktanács öszszelít s ezer forinot ajánlott föl a jegyzőmesternek, ha tovább áll s nem csufítja el a falut. Ha szerkesztő uram is ilyen ajánlatot tett volna, egész nyáron át haligatott volna. Peperci.

a hízott sertések átvétele tárgyában. Továbbá ugyan ezen városnak átírata a központok megszüntetése, illetve államosítása iránt. Debrecen város másik átírata a közellátás javítása érdekében. Budapest közönségének átírata ama javaslatának pártolása ügyében, melyet az önálló népjóléti miniszterium felállításáért a kormányhoz intézett. Veszprém város képviselőtestületének határozata, az országos gyermekvédelmi liga helyi bizottsága javára hadiársvázhajójai ingyenes telek átadásáról. A balatoni gőzhajózási társaság a vállalat részére a trvhatóságtól segélyezést kér.

H I R E K.

— **Püspökünk távol.** Rott Nándor dr. megyéspüspök az elmúlt hetet Sümegyen töltötte. A jövő szerdán Nagykiszán részvesz a huszas hónapok katonai ünnepélyén, ott szent misét és szent beszédet mond, majd megáldja a hősök kápolnájának alapkövét. A jövő vasárnapra itthon lesz.

— **Tiszteletbeli tagság.** A Sz. Imre Főiskolai Internátus Egyesület csütörtökön tartott közgyűlésén dr. Rott Nándor megyéspüspököt az egyesület tiszteletbeli tagjának megválasztotta.

— **A Szent Imre Főiskolai Internátus Egyesület** a múlt csütörtökön tartott közgyűlésén meleg bensőséggel vett búcsút Hanauer A. István dr. kollégiumi igazgatótól, az új veszprémi kano-noktól. Ugyanez alkalommal az egyesületi választmány tagjává megválasztották. A választmány tagja lett ezuttal Wéber Pál dr. püspöki m. titkár is, mint aki hosszú éveken át volt a budai kollégium pre-fektusa.

— **Kitüntetés.** A király Ő Felsege Luttor Ferenc dr. pápai t. káplánt, a konstantinápolyi magyar tudományos intézet tagját a Konstantiná-polyban kifejtett működése elismerésül a polgári hadi érdemrend második osztályu keresztjével tüntette ki.

— **Áthelyezés.** Pethő Nándor győregyház-megyei áldozópap, aki a veszprémi katonai t. kórháznál régóta teljesített tábori lelkészi szolgálatot Trientbe helyezték át. Helyébe Horváth Dömötört vezényelték ide.

— **Katonai kitüntetés.** A hadsereg főpa-rancsnoksága az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismerésül: az I. oszt. ezüst vitéz-ségi érmet adományozta Babics Kálmán t. had-nagynak; Csák László, Breuer Ernő t. hadapród-jelölteknek; az I. oszt. ezüst vitézségi érmet újol-ag adta Horváth Zoltán t. hadnagynak; a II. oszt. ezüst vitézségi érmet Keller László, Horváth Fe-renc t. hadnagyoknak, Misléy Károly tart. e. ő. zászlósnak, Krafcsik Ervin, Szilágyi István, Vajda Péter, Csiba Lajos hadapródjelölteknek; a II. o. ezüst vitézségi érmet újolag Hoffer Sándor tart. hadnagynak; a bronz vitézségi érmet: Werner Imre, Kemény Imre, Katschek Pál t. hadnagyoknak, Farkas Géza, Pataky Sándor, Nagy László, Fekete Zoltán, Vozidovszky Géza, Schmertz Imre, Holba Miklós, Fozmann Jenő hadapródjelölteknek.

— **Árvaszéki pályázók.** Rada István árvaszéki ünlök halálával megüresedett állásra eddig egy pályázó van: Kukorely Nándor eddig árvaszéki jegyző. Az ekként üresedésbe jövő árvaszéki jegyzői állásra két pályázat érkezett be eddig. Az egyik Békefi Pál tv. szolgabíróé, másik Takács Jenő járási szolgabíróé.

— **A városi zeneiskolából.** Veszprém város képviselőtestülete a jövő hónap 4-én közgyűlést tart. Ez alkalommal megválasztják a városi zeneiskola igazgatóját. A tanári testület többi tagját a zeneiskolai bizottság meghallgatásával a városi tanács választja meg szept. 7-én tartandó ülésében. E választásokat azért a város ejti meg, mert a zeneiskola immáron a város tulajdonába ment át. — A beiratások szeptember 5—8-ig lesznek, az előadásokat 9-én kezdik. A tandíj és beiratási díj marad a régi.

— **Nyugdíjasok figyelmebe.** A beszerzési csoport nyugdíjas tagjait ez uton kéri fel, hogy a törzskönyv egybeállítására végett fizető könyveikkel hétfőn, folyó hó 26-án délután a törvényszéki épület I. emelet 31. szám alatt megjelenni sziveskedjenek.

— **Kinevezés.** A veszprémi székesegyházi káptalan pénteken tartott gazdasági ülésén Kőszeghy László, Kőszeghy József káptalani és alapítványi hivatali ügyész fiát, aki a folyó évben végzett a kassai gazdasági akadémián, gazdasági ellenőrré kinevezte.

— **A veszprémi éljelmezési r. t.** 195.000 K-ért megvette a régi vajgyárat összes felszerelésével együtt. Ehhez szerzett Angeli Márton szomszédos birtokos teikéből 7000 K-ért 240 □-öl területet. A régi vajgyárat megfelelően belsőleg átalakított a husnak gyári feldolgozására, az új telken pedig istállókat építenek. A vállalat igazgatója Sebők Dénes lett. — **Rainprecht Antal** volt főispán, kinek kezdeményezésére alakult e. r. t., katonai szolgálat alól felmentetvén, minthogy köztevékenysége sem gátolja többé, munkásságának nagy részét ennek az altruista intézménynek szenteli.

— **A zeneiskola igazgatója.** A városi zeneiskola igazgatói állására a közel napokban lejár a pályázat. Eddig Gaál Sándor helybeli róm. kath. tanító az egyedüli pályázó, aki eddig is elismerésemelőtően betöltötte ideiglenesen az igazgatói tisztelet. Így azt hisszük a város képviselőtestülete egyhanguan őt választja meg.

— **A köztisztviselők beszerzési csoportjának** felügyelő bizottsága a múlt vasárnap ülést tartott Kletzár Miksa elnökletével. Göndör Ferenc ügyvezető igazgató a csoport ügyvitelére vonatkozó előterjesztéseket tett, melyeket a bizottság részletesen megvitattott. Elhatározták, hogy a megérkezett árukat kereskedővel osztják ki, elvben kimondották az önálló üzlethelyiség felállítását. Kletzár elnököt és Göndör igazgatót kiküldötték, hogy Bpsten a beszerzési csoportok központjánál érdeklődjenek, valamint a többi szerveknél tájékozódjanak a beszerezhető árukról, azok mennyiségéről. Göndör Ferenc előterjesztésére kimondták, hogy a tisztviselők részére külön cipőjavító és készítő műhelyt állítanak fel. Felhatalmazást adtak, hogy az ide vonatkozó szükséges felszereléseket szerezzék be.

— **A veszprémi gőzmalom** építése serényen folyik. Magának a malomnak építése annyira előrehaladt, hogy előreláthatólag augusztus hó végeig a kömvesmunka befejezést nyer. Azután következik az ácsmunka és a belső felszerelés. A szükséges gépek és kellékek mind itt vannak már raktáron. Ha valami előre nem látott nehézség közbe nem jő, úgy számítanak, hogy a belső berendezéssel november elejéig annyira elkészülnek, hogy akkor az őrlést megkezdhetik. A gőzmalom r. t. igazgatójává Heberling Lajost választotta meg, aki állását már szeptember első hetében elfoglalja és meg is kezdi a sertéshizlalási üzemet. A nevezett r. t. ugyanis megvette a régi Nay és Berger-féle hízalótelepet, mely a belső állomás közelében fekszik. A gőzmalommal kapcsolatban tehát sertéshizlalda is lesz.

— **A főgimnázium tanéve.** A veszprémi főgimnáziumban a javító-, pótló- és magánvizsgálatok aug. 30. és 31-én lesznek. A beiratásokat szept. 2., 3. és 4. napján végzik. A tanév szept. 5-én kezdődik ünnepi Veni Sancte-val. A gimnáziumi bizottság a tandíjat ma állapítja meg. Ennek nagyságáról lapunk jövő számában értesítjük az érdeklődő szülőket.

— **A városi szeszfőzderől.** A városi tanács a múlt szerdán tartott ülésében foglalkozott a szeszfőzdevel is. Megállapították részletesen, mit ad vissza a szeszfőzde ama termelőeknek, akik törkölyüket itt akarják kiégettetni. A megállapodás szerint annak, aki törkölyét a szeszfőzdebe beszállítja, minden mmáza után 3 és fél liter, aki törkölyét a legközelebbi vasuti állomásig viszi, minden métermáza után 2 1/2 liter, aki pedig szőlőjében adja át mmázsánként 2 liter pálinkát adnak vissza.

— **Halálozás.** A pápacsóti esperesi kerületnek gyásza van. Csurgai Lajos volt pátaszéri róm. kath. kántor tanító, aki 1914. évben ment nyugdíjba, f. hó 17-én Bakonyzentlászlón 74 éves korában meghalt. Az öreg kartárs, aki 44 évig volt a nehéz tanítói pályán, ebből Pátaszér községben 33 évet töltött. R. i. p.

— **Lemondás.** Göndör Ferenc kir. s.-tanfelügyelő, a köztisztviselők veszprémi beszerzési csoportjának igazgatója, aki különben is, csak egy hónapra vállalta e tisztséget, a múlt hétfőn megbízatásáról lemondott.

— **A Hangya.** Az alakulóban levő Hangya-szövetkezet veszprémi üzlete az egész vármegyére kiterjesztet működését oly cikkekre vonatkozólag is, melyeket a Hangya egyéb üzletei nem tarthatnak. Ilyenek: benzín, gépszij, raffia, rézgalic, szénké-neg, az összes gazdasági gépek. Tehát minden gazdának érdeke, hogy itt üzleteljen, mert a gazdasági egyesület, mely eddig e cikkeket közvetítette, mindezeket átutalta a veszprémi Hangyához. A közlelmezési és földmívelésügyi miniszter

pedig az összes alispánokhoz már régebben kör-rendeletet intézett, hogy ahol Hangya-szövetkezet van, az említett cikkeket árusítsa neki adandó át. A Hangya szövetkezet jellegénél fogva természet-szerűleg csak tagjainak adhat árucikkeket. A tag-sági jog megszerzése előnyös feltételekhez van kötve. Aki a 100 K üzletért egyszerre megfizetni nem tudja, belépésekor lefizet 20 K-t és azontul tíz hónapon keresztül havi 8 koronát. Ugy tudjuk, hogy f. 23-án a hivatalok vezetőihez, s a veszprémi járás jegyzőihöz felhívták küldték újabban ismét, hogy a szövetkezeti eszmével rokonszenve zőket, a részvények jegyzésére buzdítsák. Befejezésül még csak ennyit: Veszprém-ben a Temető-hegy külön fióküzletet kap.

— **A vármegye kölcsöne.** A legközelebbi megyegyűlés elé érkekes javaslat kerül, mely gyakorlati jelentőségénél fogva figyelemreméltó. Eddig az volt a szokás, ha valamely központ valami árut kiutalt a vármegyének, először a főbírák összeszedték járásaikban a lakosságtól az árucikk árát, aztán beküldték az alispánhoz. A beküldés azonban nem ment egyszerre, addig aztán nem kaphatta meg senki a szükséges cikkeket, ami a köz-ellátás szempontjából káros volt. Az alispán most felhatalmazást kér a vármegyétől, hogy az említett esetekben a kiutalt árukért járó összeget, mint számlahitelt, valamely helybeli pénzüzetnél felvehesse egy összegben. Amint apránként a járá-sokból befolyik az összeg, az illető pénzüzetnek visszatéríti. Azt hisszük, a vármegye közönsége készséggel adja hozzájárulását a javaslatához.

— **A városi párt** augusztus 27-re összehívott ülését szept. 3-án d. u. 5 órára halasztotta el, mert a városi közgyűlést is elhalasztották szeptember 4-re.

— **Női kereskedelmi iskola.** A kereskedelmi-, vallás- és közokt. miniszterek engedélyével a veszprémi angoliskasszonyok intézete a jövő iskolai évre róm. kath. jellegű nyilvános női kereskedelmi iskolát nyit. Az első osztályba azokat veszik fel, akik a polgári iskolai negyedik osztályt sikeresen elvégezték. Az intézet főnöknőjéhez benyújtott kérvényhez csatolni kell a polg. iskolai IV. oszt. bizonyítványon kívűl a keresztlevelet és újraolási bizonyítványt. Beiratási díj 30 korona. Évi tandíj 250 kor. Minden érdeklődőnek felvilá-gosítást ad az intézet főnöknője.

— **Köztisztviselők listje.** A közlelmezési miniszter értesítette a veszprémi köztisztviselők beszerzési csoportját, hogy a beszerzési csoportot egész esztendőre ellátja a szükséges listtel a taval-yi áron, ami mmázsánként 60 korona különb-séget jelent. Ugy tudjuk, hogy az ígért valóság-sággá lett, amenyiben két waggon listt meg is érkezett, ami most van kiosztás alatt. Később a további szükséges mennyiség is megjő.

— **A balatoni kormánybiztos** felhívta a veszprémi főszolgabírói hivatalt, hogy tartson vizsgálatot azon veszprémmegyei községekben, melyekből Balatonfűfűredre tejet szállítanak, mert az a gyanu merült fel, hogy a Balatonfűfűred fel-merült tifuszeseteket a falukról behozott tej útján hurcolták be. A vizsgálatot a körorvos közbejöt-tével tartották meg és kiderült, hogy ezen feltevés téves volt s így máshol kell keresni a baj okait.

— **A magántisztviselők beszerzési csoportjának** igazgatósága a múlt hétfőn ülést tartott melyen megbeszéltek a további teendőket és el-határozták, hogy a sertésforgalmi irodánál, vala-mint az összes központoknál járjanak egyes árucikkek beszerzésére iránt és minden esetre arra tö-rekszenek, hogy a csoport tagjainak minden le-hetőt megszerezzenek. Akik még a csoportba be-lépni akarnak, tegyék meg lehetőleg rövid idő alatt a szükséges lépéseket, hogy a csoport ve-zetőségének legyen fogalma pontosan a tagok szá-máról. — Utólagosan itt jegyezzük meg, hogy a csoport tagjai közül mindazok, akik maximális áron káposztát akarnak venni, jelentkezzenek az éljelmezési r.-t.-nál. — Akinék igénye van gabona-ellátásra szept. 31-ig, listjegyért menjen a városi közlelmezési hivatalba. Ezt a jegyét mutassa be a közgazdasági banknál, mint a Haditeremnyi bi-zományosánál. Ott megkapja kiutalt mennyiségét.

— **Közgyűlés.** A Balatoni Szövetség évi rendes közgyűlését augusztus 25-én tartja Bala-tonföldváron. A közgyűlés a következő kérdésekkel foglalkozik. Tárgyalja a balatoni kormánybiz-tosnak az árdragítás ellen tett intézkedéseit, a badacsonyi turistaut kiépítését, a balatoni körút építését. Számadások és a költségvetés megállá-pítása van még a tárgysorozatban.

— Az enyingi osztrák gyermekek levele.

Az Enyingen áduló osztrák gyermekek vezetőitől a következő sorokat kaptuk: Igen tisztelt Uram! Az Enyingen tartózkodó 139 bécsi gyermek és az őket kísérő öt tanító a következő sorok közzését kéri: Augusztus 2 óta Enying vendégei vagyunk, ahol mindnyájan kitünően érezzük magunkat. A legkifogástalanabbul gondoskodnak rólunk. Ezért a legmélyebb hálánkat fejezzük ki a bizottság hölgyeinek és urainak, akik sok önfeláldozással gondoskodtak elhelyezésünkről és még mindig törődnek jó ellátásunkkal. Szívesen köszönetet mondunk Enying számtalan vendégszerető lakosának, akik bennünket annyi szeretettel fogadtak és a legjavát nyújtják annak, amijük van. Aldja meg az Isten vendégeitöknek nemes szívét. Az enyingi Károly-gyermekek és tanítóik.

— **A badacsonyi Kultúrnyelvet** f. hó 15-én Magyar Károly orsz. képviselő elnöklete alatt igazgatóválasztmányi, 20-án pedig rendes közgyűlést tartott, melyen elhatározták, hogy az egyesület alapítványi tőkéjét a Balatoni Villamosművek r.-t. részvényeibe helyezik el. Továbbá lépést akarnak tenni, hogy Esterházy Miklós herceg a Balaton megfelelő partját a Badacsonyra az egyesületnek engedje át. A Balatoni Szövetség útján a Badacsonyra vezető turistautat mielőbb jókárba helyeztik.

— **A város építkezése.** A város az alsóerdőn ezer birka részére aklot épített azon a területen ahol kis majorsága van, ahol csikait is tartja. Az épületet a helyben termelt fából állítják össze s szalmatetővel fűdik.

— **Veszprém termése.** Itt a címen nem az összakosságot értjük, hanem a város mint magánbirtokost. A város birtokain termelt gabonafélék cséplése most folyik az alsó erdőn levő kis gazdaságban. Az eredmény úgy hallik mindenképpen kielégítő. Lett körülbelül 600 kereszt rozs és 400 vagy még több kereszt búza. A cséplési eredmény is igen szép, úgy hogy nekünk azt mondták, hogy a városnak ilyen termése még nem volt. Mi csak örülni tudunk, mikor ilyen jó hírt közölhetünk.

— **Birkahus — burgonya.** A múlt számunkban megírt birkahust a város szept. 2-án kezdi meg kímélni. A próbavágást a múlt pénteken tartották meg: Ennek eredményéhez képest szabják meg az árakat is. — Legközelebb megkezdődik a burgonya árusítása is, mely folyó hó 26-án veszi kezdetét. A feltételek már ismertek. Csaldátagnaként 1 kg., melyet 4 elárúsítóhelyen kap meg a közönség. A jeruzsálemhegyi kerületben Tírai Gézánnánál, a Caerthán a Csekő-kereskedésben, a temetőhegyi kerületben Süle Károlynénál, a belvárosi kerületben a színház mellett levő kis boltban. A burgonya kgja 60 fillér.

— **Árpa. Panaszt hallottunk,** hogy nem kapnak a huzalrai akarót árpát. Kérdésösökösünkre illetékes helyen azt a választ kaptuk, hogy aszerint amint a városnak rendelkezésre áll árpa minden jogosult kap, azonban csak a jelentkezők sorrendjében. Amikor a város nem rendelkezik, természetesen nem is adhat a lakosoknak. A város-házaan egyébként erre vonatkozólag a következő hirdetést olvastuk: árpavásárlási engedélyek 33—77. tártelig a közlelmezési hivatalban átvethetők.

— **Bórhányi Veszprém.** Arról értesültünk, hogy Veszprémben általános a bórhány. A cipőrendelet megjelenése óta Veszprémnek kész cipőt nem utaltak ki. Horváth Béla dr. h. polgármester az összes hatóságokhoz sürgős távirati előterjesztést tett a szükséglet megszüntetésére.

— **Jótekonycélu szórakozás.** A veszprémi jeruzsálemhegyi Pénzfőőr saját körhelyiségében f. évi szeptember hó 1-én az üzlet tulajdonosának beiktatása alkalmából jótekonycélu cigányzenés, táncos együttesét megnyitónapot tart, amelynek tizta jövedelméből 75 %-ot a veszprémi m. kir. 34-ik honvédelmagazred hói halált halt árvaí részére Veszprémben építendő hadiárvaház alapja javára, 25 %-ot pedig a kár alap javára fognak átadni. Belépti díj 1 korona, kezdete d. u. pont 6 órákor. Megjelenésre az igen tisztelt érdekelteket s meghívottakat ezen az uton is felkéri az elnökség.

— **Árpa- és zabcséplészet.** A csendőrség több bérközeli rajta ért, hogy a vidékéről hazajövet árpát és zabot akartak útokban becséplészní a városba saját céljaikra. Ennek következtében úgy az eladót, mint a vevőt súlyos büntetéssel sújtják, mert az összes termés ár alá van véve s vásárlói csak engedéllyel fejtet.

— **A honvéd beszerzőcsoport** főtcái üzletében eleven élet folyik. Csak úgy sűrű-forog a vágárló közönség. Nem csoda, nap-nap mellett kapja a finom főzeléknek valót. Az ügyes vezetőségnek amennyire ma lehet minden lehetőre kiterjed a figyelme. A zöldségféléken kívül ma már több különböző fűszerár is kapható. Tegnapi nagy dinnye és alma elárúsítás volt, amit a jövő hét folyamán tovább folytatnak. Dinnyét nem tagok is vehetnek.

— **Fémrekvirálás.** A hadseregnek fémmel ellátása érdekében az összes állami tanintézetek harangjait és csengőit összeírják és a miniszterium rendelkezése szerint be fogják szolgáltatni.

— **A piac.** Tegnapelőtt szokatlannal nagy heti piac volt Veszprém. Bőségesen hozták a faluról mindent, ami szem-szájnak kellemes. De ami még ennél is öröndetesebb az, hogy az árak a maximálison alul mozogtak. Évek óta nem volt erre eset nálunk. Mi e körülményben nemcsak a zöldség- és főzeléknekemiek kielégítő természetét látjuk. Mindenesetre a jó termésnek is része van benne. Ne felejtjük azonban, hogy a honvéd beszerzőcsoport sok embert elvon a piacról. A kereslet így kevesebb, a vevő lehetőség nagyobb. A katonák akciójának mérséklő hatása immáron elég hamar jelentkezik.

— **Hitelesítés a szeszfőzdében.** A városi szeszfőzde berendezéseit a kiküldött pénzügyőrök a jövő héten hitelesítik. Az ott felállított száritó berendezés mellé állítanak fel főző, aprító és izfőző készüléket is, hogy a szeszfőzde minden kívánalomnak megfeleljen. Ezért aztán nemcsak törkölyt, hanem szilvát, vadkörtét, kökönyt és szedret is fel tudnak dolgozni. Aki érett aszalásra alkalmas szilvát ad be a szeszfőzdebe, ellenértékül minden mmázsa után liter pálinkát kap.

— **Ruhát kapunk** szép sötétszürke színűt finom gyapjuból a város háziszőlái és kocsisai. A szükséges 55 méter szövet már itt is van. Látunk már a város által hozatott papír munkáshatáról is egyet. Kidolgozása elég jó, elég erős is. A szövésén minden esetre meglátszik a papírszál vastagsága. Nem vagyunk szakértők, azt hiszük azonban, ha szakad nehezen javítható. Az ígért szerint mosható. Lesz rá gondunk, hogy miután a gyakorlatban kipróbálták, az eredményről értesítsük olvasóinkat.

— **Új rend Almádi fürdőben.** Ismételt panaszok, hogy egyes férfiak a nők részére szolgáló fürdővizbe, sőt kabinokba is átmennek, a női és férfi fürdőt egymástól elválasztó kerítésnek átnéznek, felkapaszkodnak a deszkákra, miáltal a tisztességes hölgyközönség szeméremérzetét sértik, s viselkedésükkel közbotrányt okoznak. Gyakori eset az is, hogy egyesek csónakkal a fürdőző közönség közvetlen közelébe a jégfőzőkön belüli körbe tolakodnak, s a csónakkal, evezővel a fürdőközönség testi épségét is veszélyeztetik, azonkívül hogy cselekményükkel a fürdőzés rendjét állandóan zavarják. Úszóruhában légfürdőznek, vagy a fürdő területén mászkálnak másutt, mint az e célra elkerített helyeken. Mindezen szabályellenességek megszüntetése érdekében Körössy Ferenc tb. főszolgabíró, fürdőbiztos felmentelt a fürdőző és nyaraló közönséget, hogy akik az I. pontban jelzett cselekményeket elkövetik, azok ellen a megfelelő törvény alapján a bűnvádi feljelentést az illetékes kir. ügyészségnél azonnal megteszi. Ezenkívül pedig minden előforduló esetben az illető ellen a kihágási eljárást Veszprémvármegyének az Almádi gyógyfürdő szabályzata 34-ik §-a alapján külön is megindítja. A II. pontban közzelt csónakázást a fürdés ideje alatt eltiltja s mindazokat, akik ezen tilalom ellen vétnek, az 1879. évi 4. t.-c. alapján 200 koronára, illetőleg a gyógyfürdő szabályzat alapján 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel bünteti. A III. pontban közzelt szeméremet sértő fürdőruhában való csónakázást, partra való kiszállást s a csónak kikötőbe, vagy a gőzhajó hidon fürdőruhában való tartózkodást, vagy kiszállást szigorúan eltiltja. Akik ezen tilalom ellen vétnek, azokat az 1879. évi 4. t.-c. alapján 200 koronáig, illetve Veszprémvármegyének almádi gyógyfürdői alkotott szabályrendelete alapján 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel bünteti.

— **Drágább lett a kenyérszítés.** A veszprémi pékek nem voltak megelégedve a kenyérszítés eddigi árával. E miatt kérésükkel az alispánhoz fordultak, aki az iparkamara véleményezése alapján a jövőre a kenyérszítés díját kg.-ként 15 fillérben állapította meg.

— **Szonfázi iroda jelentése.** Fodor Oszkár társulata f. hó 24-én szombaton tartja első előadását. Megnyitótul Hevessy Sándor és Rényi Aladár kitűnő operettjét, Vandergold kisasszonyt választotta az igazgatóság. Vasárnap este lesz az operette második előadása. Délután pedig Mágán Miska szórakoztatja közönségünket a tavalyi szereposztásban. Hétfőn színe kerül Schelden világhírű zenész színjátéka a „Román.” Kedden Váradí Izsó bucsujával „Csárdás királynő” van műsoron. A kitűnő táncos megváltva a társulattól ez lesz utolsó fellépése. Szerdán és csütörtökön Biró Lajos háborus drámáját „Hotel Imperial” mutatja be. Pénteken a „Stambul rózsája” lesz, teljesen új, itt még nem látott díszletekkel. Szombatra dr. Rényi nagysikerű operettje „A kis gróf” van kitűve.

— **Ingalanváltozás.** Beniczky Zoltánné megvette Friedmann Miklós balatonalmádi szőlőjét és szántóját 15.000 K-ért; özv. Németh Elekné Bakos István csendőrtől és nejétől megvette veszprémi házukat 21.800 K-ért; Fábíán Ferdinándné, Lengei Sándor és neje eladták veszprémi közös házukat Englert Ambrusnak és feleségének 20.000 koronáért.

— **A balatonfüredi néhány megbetegedést** sokan a fürdői víz állítólagos fertőzésének tulajdonították. Az egészségügyi főfelügyelő megtartotta a hivatalos vizsgálatot, amely nem igazolta a koholt hírt. Ha ez igaz lett volna, orvosi szakvélemény szerint a legtöbb ott időző embernek tüfuszba kellett volna esnie. A néhány megbetegedést valószínűen tisztátlan vagy fertőzött gyümölcs okozta.

— **Gazdák figyelmébe.** A földmivelésügyi miniszter döntése alapján a takonykóros lovak bőreit bizonyos esetekben szabad felhasználni. Hogy melyek ezek az esetek, a kezelő állatorvos állapítja meg.

— **Agyonszurt orosz fogoly.** Szentgál községhez tartozó Tobán-pusztán Gombás Géza birtokán levő orosz foglyok egyike, Balik Pál, e hó 15-én vacsorázás közben összeszólalkozott a fogollyal s arra fejszét fogott, mielőtt azonban a fejszével az őrt megüthette volna, az a kezében levő késsel az orosz kétszer mellbe szurta úgy, hogy az azonnal összeesett és másfélóra alatt meghalt. A törvénszéki boncolás megállapította, hogy a szurás a mellkas főtüdőerét érte és a sértett e miatt elvérzett. A tettest azonnal letartóztatták a csendőrség és átadták az illetékes katonai hatóságoknak.

— **Elásva talált csecsemő holttest.** Gyulafirátót községben a csendőrség feljelentés folytán egy újszülött leányka holttestét találták meg elásva a kertben. A nyomozás kiderítette, hogy az özv. Hock Jánosné gyulafirátóti nő, aki a születést titkolni akarta s állítása szerint, miután a kislány halva született, azért a kertben eltemette. A vizsgálatot Csáky Sándor kir. trvszéki vizsgálóbíró vezeti s a vizsgálat (lesz hivatal kideríteni, hogy az anya állítása megfelel-e a valóságnak s hogy esetleg nem erőszakos uton idézték-e elő a kis újszülött halálát?

— **Trafikelosztás.** Veszprémbe is van ujtítás. Egyes tisztviselőcsoportokat kistözsédekhez utaltak s fejenként 10 K dohányárt kaptak. Persze nem mindenki azt, amit szeretett volna. A Duna-áradástól pl. mindenki viszolygott. A szivarosok a rövidebbet húzták, de sajnos, nem szivarban, hanem szerencsében. Majd figyeljük az új rendet s megírjuk a tapasztalatot. Annnyit most is ajánlunk, hogy a nyomdák személyzetét is osszák be nyomdák szerint egyes trafikokhoz, mert nekik nem jut idejük munkaidőben, hogy üzlet előtt áldogáljanak. Amikor pedig szabadulnak, az üzletek zárva vannak.

— **Gyógynövények gyűjtése.** Szederlevél és egyéb gyógynövények gyűjtése a hadsereg számára eddig igen jól bevált. Azért a múlt tapasztalatai alapján a vállás és közokt. miniszter felhívja az összes tanintézetek vezetőit, hogy e célból idén is, mindjárt a tanév kezdetén indítsák meg a gyűjtéseket, mert a hadseregnek szüksége van a gyógynövényekre.

— **Beiratások.** A veszprémi állami felső kereskedelmi iskolában a pótló és javító vizsgálatok augusztus hó 31-én délelőtt 8 órákor kezdődnek, a beiratások pedig szeptember hó 2., 3. és 4. napján tartatnak meg délelőtt 8-tól 12-ig és pedig 2-án az alsó, 3-án a középső és 4-én a felső osztályu tanulók részére. Beiratási díj 10 K, tandíj 100 K, mely utóbbi négy egyenlő részletben is fizethető. Beiratásnál a 10 K-n kívül

a tandíjnak legalább negyedrésze fizetendő. A tanév elején tartandó magánvizsgálatok írásbeli része szeptember hó 9. és 10-én, a szóbeli 12-én és a reá következő napokon tartatik meg. Az iskolai évet szeptember 5-én reggel 8 órakor nyitjuk meg.

A női kereskedelmi szaktanfolyamon a beiratás szeptember 6-án és 7-én d. u. 3 órakor veszi kezdetét, a tanítás szeptember 10-én d. u. 3 órakor kezdődik. Beiratási díj 10 K, tandíj 120 K, mely utóbbi fél- vagy negyedévenként, kivételesen havonként, előre fizethető. Mindkét iskola tanuló a beiratáshoz utolsó iskolai bizonyítványukat, születési bizonyítványukat és az iskolába először beiratkozók újraoltási bizonyítványukat tartoznak magukkal hozni. A beiratások a felső keresk. isk. jelenlegi Óvári-utcai ideiglenes helyiségében tartatnak meg. Az esetleges felvételi vizsgálatok a beiratási napokon délután tartatnak meg.

A veszprém ill. polgári fiúiskolában a javító, felvételi és tantárgykülönbözeti vizsgálatok f. é. augusztus hó 30-án és 31-én d. e. lesznek és 8 órakor kezdődnek. Azok a tanulók, akik a jelzett vizsgálatokra engedélyt kértek, a fenti napokon jelentkezzenek. A beírás az 1918—1919. iskolai évre az I. osztályba szeptember hó 2-án, a II. osztályba 3-án, a III. osztályba 4-én, a IV. osztályba 5-én reggel 8 órától kezdve történik a Vár-utcai épületben. Születési, iskolai és az I. osztálybelieknél még újraoltási bizonyítvány nélkül egy tanulót sem irnak be. Fizetendő tandíj címén 10 K, ennek fele február havában is fizethető; ezenkívül beírás és egyéb címen 6 korona. Pénzt váltani a beírás alkalmával nem lehet. A tanulók kötelesek szülőjük, vagy gyámjok kíséretében megjelenni. Az isk. év ünnepies megnyitása, vagyis a „Veni Sancte”, szeptember hó 7-én reggel 8 órakor lesz, amikor a tanulók saját felekezetük templomába istentiszteletre mennek.

A veszprémi ref. elemi iskolánál az 1918/19. tanévre a beiratások szeptember hó 1—4-ig lesznek d. e. 9—11-ig, d. u. 2—4-ig. A szülőket felhívják, hogy úgy a fiu, mint leány tanköteles gyermekeiket a fent jelzett napokon az intézet igazgatóságánál beirassák. A kezdők beiratásánál szülőkés a szül. anyakönyvi kivonat, a többi osztályoknál az előző évi iskolai és újraoltási bizonyítvány.

A veszprémi iparostanonciskolában a beírás az 1918—19. iskolai évre f. évi szeptember hó 1-től 8-ig bezárólag tart. Vasárnap délelőtti nyolc órától 12-ig, hétköznapon esti 5 órától 7-ig. Amely tanulóknak f. évi november hó 1-ig lejár a tanuló ideje, annak nem kell beiratkozni, de ezt igazolni kell. Az iskolai év ünnepies megnyitása szeptember hó 8-án reggel 8 órakor lesz, amikor a tanulók testületileg istentiszteletre mennek. A tanítás szeptember 9-én kezdődik esti 6 órakor az előkészítő és III. osztályban, 10-én az I. és II. osztályban.

Anyakönyvi kivonat.

Születés.

Vajda Eszter házicseléd fia Imre ref.

Halálozás.

Kanczler Béla magánzó r. k. 31 éves. — Bognár Mária r. kath. 8 hónap. — Laki Jánosné Kovács Eszter juhász neje r. k. 44 éves. — Mészáros Károly órásmester r. k. 88 éves. — Vörös Dániel magánzó ref. 60 éves.

Házasság.

Szalai István (özv.) kocsis r. kath. és Németh Juiranna r. k.

APRÓHIRDETÉSEK.

Dr. Pajzs-Szanasorium Székesfehérvár,

Zichy-liget. Sebészeti, szülészeti és belgyógyászati betegeknek. Röntgen, szander és vizsgyintézet. Orvosi, vegyi és bakteriológiai laboratórium. Vérvizsgálatok.

Egy még nagyon jó karban levő AUTOMATA ZENE eladó. Cim: Veszprém, Kossuth Lajos-utca 28.

Mindenféle üres használt hordókat és palaokokat (líveget) minden mennyiségben vesz SZEMEREY fűszerkereskedő.

WELLNER GYULA

készíti a fogtechnika legremekőbb specialitásait. VESZPRÉM, Rákóczi-tér 22 Foghuzás • Műfogak • Fogtömés

PESTI és SZEMEREY

kereskedelmi irodája (Veszprém, Gízella-tér 2.) hirdetősei.

A czégnél eladó:

Uj billiárd-asztal golyókkal, dákokkal jutányosan eladó.

Egy tennisz-háló eladó.

Decimal mérleg, 400 és egy 750 kilogrammig sullyal, — 1 szelelő rosta, — 1 Backer-rosta, — 1 fujtató, — 1, üllő, — 1 satu, — 1 furogép.

Megvételre keresünk:

3—4 szobás lakóházakat kerttel.

Szöllőbirtokokat villával.

Kisebb lakóházakat.

1400 □-öles villatelek Arácsón, közvetlen a vasut mellett villatelepen eladó.

4 szoba és 1 előszobával, nagy kerttel bíró ház eladó a Templom-utcában. Villanyvilágítás és vízvezeték bevezetve. November 1-én átvéhető.

Baranyamegyében 1574 kat. hold földbirtok eladó, mely áll 1050 kat. hold elsörendű szántó, 482 kat. hold prima rét és legelő s 42 kat. hold nádasból. Iparvasutjal.

Kerekeskut-utcában 4 szoba mellékhelyiségek és kertből álló ház eladó. Nov. 1-én átvéhető.

Kaszárnya melletti ház üzlettel, italmérséssel sürgösen eladó.

Szemesen, a Balaton mellett, egy szép 4 szoba és mellékhelyiségekkel ellátott uri villa és egy 3 szoba és mellékhelyiségekkel ellátott uri villa, egyben vagy külön is jutányosan eladó.

Hosszu-utcában jó karban levő ház, 1 bolt, 2 szoba, konyha, kamara és pincével, 2 raktárhelyiséggel, évi hozama 1400 kor., jutányosan eladó.

1200 □-öl szöllő, 2 szoba, 2 konyha, italmérsi joggal felruházva, Almádiban eladó.

Cserhát-utcában egy ház 3 utcai szoba, 3 udvari szoba, 3 konyha, előszoba, hozzávaló helyiségekkel eladó.

Buhim-utcában 5 szoba, 2 konyha, fürdőszoba, 2 kamra, villany, vízvezeték, jó karban levő kerttel eladó.

Jó forgalmu hentes- és mészáros-üzlet teljes felszereléssel, házzal eladó.

Nagyforgalmu vendéglő házzal, bolttal, teljes felszereléssel azonnal átvéhető.

A Veszprémmegyei Takarékpénztár R. T. által kibocsájtandó új részvényekre vonatkozó elővételi jogot megvételre keresünk. Bővebbet: BIZTOSÍTÁSI IRODA Szabadi-utca 3. sz.

Uj és használt fegyvereket,

pisztolyokat ad és vesz,

javításokat elfogad

Szemerey János fegyverkereskedő, Veszprém

Hazánk legelső templomberendezési

Alapított 1906. müintézete. Alapított 1906.

HOMORAY BÉLA

VESZPRÉM, Kádár-utca 15. szám.

Készíték mindenféle templom belső felszerelést. Régi berendezések átjavítását és aranyozását elvállalom.

Munkamegtekintés, rajz és tervek díjmentesek.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

KALAPOS-üzletemet

Rákóczi-téren, a régi Kéz Vilmos-féle bolt helyiségében megnyitottam. — Elvállalom férfli- és női kalapok javítását, valamint festését is.

Götzenberger Lajos.

Veszek

mézet, viaszkot

kisebb-nagyobb tételekben; továbbá

füstölt husokat

és mindenféle élelmiszert

a legmagasabb napiárban

BAKOS KÁLMÁN

kereskedő, VESZPRÉM.

Iskolaszerek Rajzszerék Papírok

s minden e szakmába vágó cikkek
a legolcsóbb áron beszerezhetők

PÓSA ENDRE

könyvkereskedésében
VESZPRÉM.

Rákóczi-tér 3. (Saját ház) Telefon 93.

Cégtulajdonos:

KÁLMÁN ISTVÁN

a Szent-István-Társulat
Veszprém-egyházmegyei
főbizományosa.

Minden iskolában hasz-
nálható **tankönyvek**
raktáron vannak, illetve
általá beszerezhetők.

Könyvkereskedés • Könyvkötészet

ROLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészítő
VESZPRÉMBEN
Ostromlépcső-utca, 5. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a
legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivi-
telig — pneumatikai rendszer szerint.
ORGONÁK átalakítását és hangolását
jutányos árban számítom. Iskolák részére
HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben
készítek. ZONGORÁK javítását és han-
golását úgy helyben, mint vidéken a
lehető legrövidebb idő alatt eszközölök.

Punka F.

fűszer-, csemege-, bor- és vadászati cikkek
kereskedése **VESZPRÉM** Gizella-tér 1
Telefonsz.: 10. Sürgöny: PUNKA, Veszprém

Hazai és külföldi

Pezsgek
Borok
Likőrök
Cognacok
Friss felvágottak
Sajtok
Sütemények
Cukorkák
Déligyümölcsök
Konzervek

Friss töltésű Ásványvizek

Különbféle TEÁK

A legmegbízhatóbb

„Haj“ védjegyű Ruhafestékek

Fegyverek, vadászati cikkek

16-os Lancaster-töltények

OGRIS JÓZSEF Ferlachi fegyvergyár lerakata.

Vidéki megrendelések gondosan és gyorsan
elintéztetnek.

NÉMETH KÁROLY

polgári és katonai szabó
VESZPRÉM.

a „Korona“-szálloda átellenében.

Készítek a szakmámba vágó mindenféle
munkát. Használt ruhákat becserelek és
azokat kijavítva, ismét eladom.
Továbbá a Karádi-féle 40 éven át fenn-
tartott JÓHÁR VARRÓGÉP-ÜZLETET
gépekkel és alkatrészekkel együtt át-
vettem és azokat tovább árusítom. —
Használt gépeket becserelek, javításo-
kat elfogadok. — Gépeket rövidebb vagy
hosszabb időre használatra kikölcsönözök.

Veszek

mézet,
sárgaviaszt,
almát s egyéb
gyümölcsöt,

befőttet, lekvárt, vadat

SZEMEREY J.

VESZPRÉM. (Főtér.)

Eladó ház.

Veszprém, a Hosszu-utca
végén, az Eszterházi-utca 2.
számu ház
szabad kézből eladó.

A házon — mely három részből áll —
van 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 1 pince,
1 nagy műhely, raktár, 2 fűszer és 2
udvar. — Az utcafeleli lakás boltihelyi-
séggé is átalakítható. — Bővebb fel-
világosítás nyerhető az ugyanott lakó
tulajdonosnál.

Bakos Kálmán

fűszer-, csemege-, bor- és ásványviz-
kereskedő

VESZPRÉM.

Telefon 55. Sürgöny Bakos kereskedő Veszprém.

NAGY VÁLASZTÉK

hazai és különleges

Borokban, Pezsgek,
Likőrök, Cognac,
Puncs stb.

Hentesárúk, Sajtok

Friss és Déligyümölcsök,
Befőttek, Gyümölcsiz

KONZERVEK

Libamáj painok,
Hus- és Halkonzervek

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek
Teasütemények
Háztartási cikkek

Vadak

Vidéki rendelések azonnal elintéztetnek!

Legujabb!

Van szerencsém a mélyen-
tisztelt közönséget értesí-
teni, hogy **Veszprém,**
Buhim-utca 2. sz. alatt

Parkettázó műhelyt

nyitottam. Elvállalok min-
den e szakmába vágó mun-
kát, úgymint **új parketta**
lerakást, régi parketta
feltisztítást. Vidékre levél-
beni meghívásra személye-
sen megjelenek, vagy kivá-
natra árajánlattal szolgálok.

Mindenféle régi butorokat

veszek és eladok,
valamint régi butorok
átjavítását is elvállalom.
A m. t. közönség szíves
pártolását kérve, tisztelettel

Vörös István

• parkettázó mester •